

Brusel 23. dubna 2021
(OR. en)

8129/21

COHAFA 37
FIN 312
DEVGEN 78
COAFR 102
MAMA 69

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	7857/21
Předmět:	Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 2/2021 s názvem „Humanitární pomoc EU na vzdělávání: pomáhá potřebným dětem, ale měla by být dlouhodobější a dostávat se k většímu počtu dívek“ – závěry Rady (23. dubna 2021)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 2/2021 s názvem „Humanitární pomoc EU na vzdělávání: pomáhá potřebným dětem, ale měla by být dlouhodobější a dostávat se k většímu počtu dívek“ schválené dne 23. dubna 2021.

Závěry Rady o zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 2/2021 s názvem „Humanitární pomoc EU na vzdělávání: pomáhá potřebným dětem, ale měla by být dlouhodobější a dostávat se k většímu počtu dívek“

1. Rada bere na vědomí zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 2/2021 s názvem „Humanitární pomoc EU na vzdělávání: pomáhá potřebným dětem, ale měla by být dlouhodobější a dostávat se k většímu počtu dívek“, která se zaměřila na projekty v Jordánsku a Ugandě realizované v letech 2017–2019 s cílem posoudit účinnost humanitární pomoci EU na vzdělávání.
2. Pro děti, které zažívají humanitární krize, je vzdělání prioritou. Vzdělávání zajišťuje nejen formální vzdělávací příležitosti, ale také posiluje odolnost, poskytuje okamžitou fyzickou ochranu, a to i před genderově podmíněným násilím, a může snížit psychosociální dopad traumat na děti. Humanitární pomoc na vzdělávání je klíčovou součástí integrovaného přístupu k udržitelnému rozvoji, humanitárním akcím, předcházení konfliktům a budování míru. Především však dětem poskytuje naději do budoucna.
3. Rada vítá skutečnost, že Komise v roce 2019 podstatně zvýšila svůj objem pomoci na vzdělávání na 10 % celkového rozpočtu na humanitární pomoc ve srovnání s pouhým 1 % v roce 2015. V tomto ohledu Rada vítá závazek Komise nadále podporovat provádění programů v oblasti vzdělávání v mimořádných situacích, jakož i rozšířit činnost v této oblasti a zajistit přístup k inkluzivnímu celoživotnímu učení a bezpečnému a spravedlivému kvalitnímu vzdělávání a odborné přípravě na všech úrovních.
4. Rada je potěšena zjištěním Účetního dvora, že řízení vzdělávání v mimořádných situacích ze strany Komise bylo obecně účinné a že projekty byly shledány relevantními a dobře koordinovanými a přinesly očekávané výsledky při poskytování vzdělávání potřebným dětem v rámci humanitární pomoci.

5. Rada znovu opakuje, že humanitární reakce by měla být zakotvena v přístupu založeném na potřebách, přičemž je třeba věnovat pozornost různým výzvám a aktérům zapojeným do každé humanitární situace. V této souvislosti může spolupráce s místními aktéry zajistit účinnou reakci na místní potřeby a může pomoci identifikovat a podporovat nejzranitelnější osoby ve společnosti. Rada dále bere na vědomí rostoucí výzvy, které představuje pandemie COVID-19, pokud jde o přístup k příjemcům, provádění vzdělávacích činností a plnění dříve stanovených cílů, a zdůrazňuje, že je třeba koncepci projektu a jeho uvedení do praxe upravit. Všechna tato omezení vyplývající z pandemie mají dopad na poskytování vzdělávání v mimořádných situacích, což má větší důsledky na podporu a dobré životní podmínky žen a dívek.
6. Rada bere na vědomí zjištění auditu, že v následujících oblastech je třeba dosáhnout zlepšení: větší využívání příslušných pokynů ECHO v rámci financování programu „Zlepšení kapacity pro odezvu“; projekty by se měly dostávat k většímu počtu dívek a zaměřit se na ně; programy by měly být koncipovány tak, aby doba jejich trvání byla dostatečná k naplnění vzdělávacích potřeb dětí v dostatečném rozsahu; měla by se zlepšit analýza nákladů projektů a možnosti zvýšení jejich nákladové efektivity; projekty peněžní podpory pro vzdělávání by se měly více zaměřit na dlouhodobá řešení, která sníží závislost příjemců na peněžní pomoci.
7. Rada vítá následujících pět doporučení Účetního dvora:
 1. více využívat výsledků projektů v rámci programu Zlepšení kapacity pro odezvu;
 2. poskytovat u vzdělávacích projektů větší podporu dívkám;
 3. zajišťovat dlouhodobější financování vzdělávání ve vleklých krizích;
 4. zlepšit analýzu nákladů při výběru a monitorování vzdělávacích projektů;
 5. zvýšit udržitelnost projektů peněžní podpory pro vzdělávání ve vleklých krizích.

ZLEPŠENÍ KAPACITY PRO ODEZVU

8. Program „Zlepšení kapacity pro odezvu“ je rozpočet ECHO vyhrazený na podporu globálních, strategických a inkluzivních iniciativ, jejichž cílem je zvýšit schopnost humanitárního společenství reagovat na krizi co nejefektivnějším a nejúčinnějším způsobem. Rada oceňuje zaměření programu Zlepšení kapacity pro odezvu na posílení systému a poskytování globálních veřejných statků pro odvětví humanitární pomoci. Bere však na vědomí zjištění Účetního dvora, že Komise výsledky projektů programu Zlepšení kapacity pro odezvu týkající se vzdělávání v mimořádných situacích využívala v omezené míře, včetně pokynů k měření kvality vzdělávání v mimořádných situacích, což je klíčové kritérium účinnosti. Vybízí Komisi, aby systematictěji začleňovala příslušné nástroje vyvinuté s podporou programu Zlepšení kapacity pro odezvu do svých aktivit v oblasti vzdělávání v mimořádných situacích s cílem maximalizovat kapacitu pro odezvu prováděcích partnerů.

PODPORA DÍVEK

9. Rada věří, že humanitární pomoci by se mělo dostávat lidem v nejzranitelnějších situacích. V krizových situacích čelí ženy a dívky, včetně žen a dětí se zdravotním postižením, vyššímu riziku, že budou vystaveny násilí a budou mít obtížný přístup k základním službám, jako je vzdělávání. V tomto ohledu Rada zdůrazňuje, že jak koncepce, tak poskytování/provádění vzdělávání v mimořádných situacích by měly zohledňovat genderové aspekty, měly by být inkluzivní a dostupné.
10. Rada je znepokojena zjištěním Účetního dvora, že projekty financované EU se nedostávají k dostatečnému počtu dívek a v dostatečné míře se na ně nezaměřují. Rada si je nicméně vědoma výzev spojených s dosahováním konkrétních cílů, neboť poskytování humanitární pomoci by mělo být založeno na analýzách potřeb, které jsou ovlivněny zvláštnostmi daného kontextu.

11. Rada vyzývá Komisi, aby i nadále věnovala zvýšenou pozornost rovnosti žen a mužů ve vzdělávacích programech a vzdělávání dívek a dospívajících žen, podporovala kampaně na zvyšování povědomí komunit, bojovala proti genderově podmíněnému násilí, posilovala odbornou přípravu učitelů v otázkách genderové rovnosti a genderově podmíněného násilí, podporovala a zvyšovala počet žen mezi učiteli, řešila problém digitální propasti mezi ženami a muži, který v souvislosti s pandemií COVID-19 postihuje zejména dívky.
12. Rada vítá závazek Komise posílit a monitorovat genderový rozměr vzdělávacích projektů a oceňuje zaměření Komise na přijetí inkluzivního a integrovaného přístupu s cílem reagovat na nejnaléhavější potřeby chlapců i dívek.

DLOUHODOBÉ FINANCOVÁNÍ A DOBA TRVÁNÍ PROJEKTŮ

13. Rada oceňuje úsilí Komise financovat projekty v oblasti vzdělávání v mimořádných situacích, které jsou v souladu s dobou trvání školního roku a pokrývají alespoň jeden celý školní rok, přičemž se začínají upřednostňovat projekty, které trvají 24 měsíců. Souhlasí s hodnocením Účetního dvora, že víceleté financování je rovněž v souladu se závazky tzv. „velké dohody“ (Grand Bargain) a má pozitivní dopad na účinnost a účelnost projektů vzdělávání v mimořádných situacích.
14. Rada zároveň znovu opakuje, že doba trvání projektů by měla zohledňovat konkrétní situace a měla by umožňovat rychlou, avšak komplexní reakci k zajištění bezpečných prostor pro děti. Rada dále konstatuje, že krátkodobé intervence mohou mít v oblasti vzdělávání zásadní význam, ale v případě vleklých krizí jsou vzdělávací potřeby obvykle střednědobé až dlouhodobé.

15. V tomto ohledu bere Rada na vědomí zjištění uvedené ve zprávě, že většina posuzovaných projektů netrvala dostatečně dlouhou dobu na to, aby vyřešila vzdělávací potřeby dětí ve vleklých krizích. Souhlasí s doporučením uvedeným ve zprávě, aby Komise zajišťovala dlouhodobější financování vzdělávání ve vleklých krizích. Rada vítá nedávný pokrok, kterého ECHO dosáhlo při zvyšování úrovně víceletého financování, a naléhavě vyzývá Komisi, aby tento proces urychlila. Rada rovněž zdůrazňuje, že by Komise měla znásobit své úsilí o zajištění pružnějšího financování.
16. Rada rovněž vybízí k posílení partnerství s komunitami a prováděcími partnery s využitím koordinovaného přístupu založeného na hodnocení participačních potřeb s cílem zajistit, aby podpora Komise byla v průběhu času účinně udržována. Humanitární intervence by měly být koncipovány a realizovány se zapojením a účastí místního obyvatelstva, jakož i široké škály aktérů občanské společnosti, kteří často působí v blízkosti komunit sužovaných krizí. Tato participativní metodika by měla být začleněna do širšího přístupu koordinovaných víceodvětvových hodnocení potřeb, která podporují koordinaci a udržitelnost, například větším propojením mezi programy v oblasti vzdělávání v mimořádných situacích a programy na zajištění obživy.

ANALÝZA NÁKLADŮ A EFEKTIVNOSTI

17. Rada zdůrazňuje, že je důležité usilovat o maximalizaci nákladové efektivnosti při výběru, provádění a hodnocení projektů. Za tímto účelem vítá doporučení uvedené ve zprávě zlepšit analýzu nákladů pro výběr a provádění projektů a upozorňuje na odpovědnost Komise za lepší monitorování svých činností v oblasti financování vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích. Rada oceňuje snahy Komise, které umožní lepší porozumění nákladům a lepší srovnání návrhů ve fázi výběru projektu.

18. Rada vyzývá Komisi, aby plně využila potenciálu podpory pomoci peněžní hotovosti a poukázek (CVA) jako celkově účinného a nákladově efektivního prostředku humanitární pomoci. V zájmu zvýšení nákladové efektivnosti a snížení administrativní zátěže se humanitární partneři vyzývají, aby se tam, kde je to možné a vhodné, připojili k harmonizovaným systémům pro poskytování peněžní pomoci.

POSKYTNUTÍ PENĚŽNÍ PODPORY NA VZDĚLÁVÁNÍ

19. Rada uznává, že projekty na poskytnutí peněžní podpory na vzdělávání budují odolnost dětí, zejména tím, že odstraňují fyzické a finanční překážky vzdělávání, umožňují dětem účastnit se formálního vzdělávání, vytváří pobídku ke snížení dětské práce a snižují riziko, že se uchýlí k negativním způsobům zvládání krize. Uznává však, že tyto druhy činností nelze považovat za dlouhodobé řešení.
20. Rada vyzývá Komisi, aby stanovila možnosti pro dlouhodobá řešení zaměřená na budování odolnosti, jako je vypracování alternativních programů a výstupních strategií pro projekty na poskytnutí peněžní podpory na vzdělávání, s cílem zabránit vzniku nedostatku pomoci. Rada spatřuje příležitosti k posílení strategických a operačních vazeb s dlouhodobými programy, včetně sociální ochrany a dlouhodobých strategií pro dosažení udržitelného živobytí pro děti a jejich pečovatele na základě vazeb mezi humanitární oblastí, rozvojem a mírem, kdykoli je to vhodné a možné.
21. Rada vítá skutečnost, že Komise se již začala některými z výše uvedených doporučení auditu zabývat. Rada vítá závazek Komise plně provést všechna doporučení týkající se projektů a činností v oblasti vzdělávání v mimořádných situacích a vleklých krizích financovaných od ledna 2022, jak navrhl Účetní dvůr. Rada vybízí Komisi, aby Radu uvědomila o opatřeních, která za tímto účelem přijala.